

[Landbrugsministeren.]

husker, det ærede Medlem Hr. Fraenkel. Men selv om det er rigtigt, at der kan drives dygtigt ekstensivt saavel som intensivt Landbrug, betyder det ikke, at det første er lige saa nationaløkonomisk forstandigt og fordelagtigt for Landet som det intensive Landbrug, ingenlunde. Det er det intensive Landbrug, som giver den store Beskæftigelse og de store Indtægter til Staten, og derfor er det langt mere økonomisk set fra et nationaløkonomisk Synspunkt.

Førend jeg gaar over til en Konstatering af dette Forhold, vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal, som omtalte dette Spørgsmaal. Efter det ærede Medlems Mening var det noget vanskeligt at sige, hvilket Landbrug der drives bedst og hvilket daarligst. Saa vidt det ærede Medlem kunde skønne, var det indenfor smaa Landbrug, man fandt dem, der var dygtigst drevne, men det var ogsaa indenfor de smaa Landbrug, man fandt de daarligst drevne. Det er jeg enig med det ærede Medlem i; men de daarligst drevne Landbrug indenfor de smaa Ejendomme er de alt for smaa Landbrug, de Landbrug, hvor der ikke er tilstrækkelig Jord til at ernære Familien, saa at de maa søge Arbejde hos fremmede.

Dette viser alle Erfaringer, og det er ganske naturligt, thi Arbejdsmarkedet er bedst netop paa den Tid af Aaret, hvor det er mest nødvendigt at være hjemme ved sin Bedrift, og derfor vil det vise sig overalt, at det er meget vanskeligt at faa alle smaa Husmandsbrug drevet nationaløkonomisk forsvarligt; og det er Hovedmotivet for os til at ønske at give Tillægsjord til de alt for smaa Husmandsbrug. Den Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal er netop det bedste Bevis for, at Lovforslaget om Tillægsjord er i høj Grad paakrævet.

Der er saa fra forskellig Side udtalt Tvivl om, hvorvidt det var en Fordel for Landarbejdere, at man gav dem Jord, man fik dem derved slet ikke ind under bedre økonomiske Forhold, og det ærede Medlem Hr. Holstein sagde, at de fik en meget længere Arbejdstid. Denne Udtalelse har jeg hørt før, men den holder slet ikke Stik. Ved et Møde, hvor dette Spørgsmaal blev rejst, hørte jeg en Landmand, der anerkendes for at være en af Sjællands dygtigste Landmænd, og som fører et af de bedste Regnskaber — anerkendte Regnskaber — afkræfte denne Udtalelse ved at sige, at han netop førte Regnskab over dette Forhold, og det viste sig, at han Aaret

igennem ikke havde længere Arbejdstid end godt 6 Timer daglig.

Jeg vil tro, at de fleste Landarbejdere ikke kan naa ned paa et saa ringe Timetal, hvis de da har Arbejde hele Aaret rundt — jeg ved godt, at nogle Statshusmænd har en lang Arbejdstid en Del af Aaret, men for manges Vedkommende er der mange Dage, hvor de er nede paa et ringe Timetal. Vi behøver blot at spørge de paagældende, om de hellere vil være Landarbejdere end Statshusmænd — De kan være overbevist om, at de langt foretrækker det sidste.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om det nationaløkonomisk forsvarlige — det vigtigste Spørgsmaal denne Sag vedrørende — vil jeg henvise det ærede Medlem Hr. Holstein til et Skrift, der er udgivet af Landøkonomisk Driftsbureau, og som netop paa-viser Forholdet mellem de store og de smaa Landejendomme, Forholdet mellem Bruttoindtægten pr. Hektar, Forholdet mellem Nettoindtægten pr. Hektar, Arbejdsindtægt, Forrentning, Skatter o. s. v. Denne Statistik er udarbejdet paa Grundlag af en Række Landbrugsregnskaber fra forskellige Dele af Landet, for Landbrug hørende til forskellige Grupper og af forskellig Størrelse. Dette Arbejde er ikke een, men mange Gange fremdraget her i Salen for at bevise Landbrugets økonomiske Stilling.

Hvis nu disse Regnskaber viser, at Bruttoindtægterne pr. Hektar i de mindre Brug ligger betydeligt over Indtægterne i de større Brug, men at de mindre Brugs Nettoindtægt pr. Hektar samtidig er lige saa stor som de større Brugs, saa vil enhver selvfølgelig erkende, at det nationaløkonomisk set maa være en Fordel at faa udstykket flere Smaabrug fremfor at holde paa de store.

Til Belysning af dette vil jeg nævne nogle enkelte Tal fra denne Beretning fra Landøkonomisk Driftsbureau. Det viser sig, at Bruttoudbyttet af Ejendomme under 10 ha er 1 213 Kr. pr. Hektar, af Ejendomme paa 10—20 ha 795 Kr., af Ejendomme paa 20—30 ha 734 Kr., af Ejendomme paa 30—50 ha 652 Kr., af Ejendomme paa 50—100 ha 569 Kr., og for Ejendomme paa over 100 ha kommer man helt ned paa 495 Kr.; det vil altsaa sige mellem en Trediedel og Halvdelen af Bruttoindtægten for de mindre Brug.

Selv om man nu maa regne, at de mindre Brug indkøber betydelig større Mængder Raastoffer fra Udlandet end de store, og selv om Pengene til direkte Indkøb af Raastoffer gaar til Udlandet, er det jo givet, at den større Omsætning og de større Indtægter ved større Afrøder,